

Pavel Kerda

CHCI PROSTĚ zapomenout

Pavel Kerda

CHCI PROSTĚ zapomenout

Pavel Kerda

CHCI PROSTĚ zapomenout

Jablonec nad Nisou 2023

Na tomto místě chci poděkovat své Božence za její pochopení a důvěru. Dále pak poručíku Policie ČR Janu Springerovi za rady a dohled a v neposlední řadě i Dr. Evě Koudelkové z Nakladatelství Bor za trpělivost a rady.

© Pavel Kerda, 2023

Photos © Josef Brožek, 2023

© Tomáš Zahradníček - TZ-one, 2023

ISBN 978-80-11-02698-1 (tištěná verze)

ISBN 978-80-7539-161-2 (PDF verze)

*Kdo ví, co je v životě správné a co ne?
Nezbývá než doufat, že se prvnímu přiblížíme
a v druhém případě budeme mít štěstí*

KNIHA PRVNÍ

I.

„Bude ti to trvat ještě dlouho?“

„Až dotřu tenhle pruh, pojedu se do Jablonce vykoupat,“ řekl jsem tátovi a setřel si pot z čela. Koneckonců léto je od toho, aby se člověk koupal, pomyslel jsem si a pokračoval v natírání. Otec mě chvíli sledoval a pak se otočil k odchodu.

„Pro mě za mě, hlavně pořádně vymej štětku, až skončíš! Ať neztvrdne!“

Dotřel jsem načatý pruh plechové střechy na garáži, omyl štětku a kolena zamazaná od červenohnědé barvy ředidlem, všechno sklídl a vydal se pro plavky. Oblékl jsem si je pod kraťasy, ze skříně vyndal čisté tričko a natáhl ho přes hlavu. Zbývalo nasadit na oči brýle proti mouchám a pak jsem se vydal ke kolu.

Pár metrů do kopce a pak už dlouhý sjezd lesem k městu. Snad v žádném jiném nenajdeme přehradu tak citlivě začleněnou přímo do obytné zóny, jako je to v Jablonci nad Nisou. Vybudovaná už v letech devatenáct set devět, zděná hráz z lomového kamene vysoká dvacet metrů a dlouhá víc jak čtyři sta dvacet pět metrů, zadržující skoro dva miliony metrů krychlových vody... Vody, která je díky neustávajícímu přítoku z Jizerských hor čistá i v horkém létě. Tedy relativně čistá. Sinice samozřejmě straší i tady, ale zatím je voda celkem průhledná a příjemně osvěžující. Vůbec v tak parných dnech, jaké teď panují. Vrchol léta je opravdovým vrcholem a děti mají prázdniny jaksepatří. Horké dny rozpaluje letní slunce a teplé noci jsou plné hvězd zářících nad hlavou. K tomu přehrada přímo ve městě, deset minut chůze z centra. Z jedné strany paneláky oddělené jen úzkou pláží, cyklostezkou a pruhem zeleně, na straně druhé Sluneční lázně na poloostrově Tajvan, pak bývalá Bižuterie, na severu oproti tomu

ještě dvě menší přehrady, ze kterých vtéká voda do hlavní nádrže, k tomu členité břehy v zátokách porostlé stromy... prostě ráj jak pro rybáře, tak i pro koupající. Co víc by si člověk mohl přát.

Přešel jsem po kamenitém a hrbolatém povrchu hráze a vydal se okolo vodní plochy s tím, že třeba potkám někoho známého. Nepotkal jsem. Pouze spousty jiných cyklistů a lidí na inlajnových bruslích, kteří se motali úplně všude. Nikdy mě nepřestanou udivovat mámy, které se prohánějí na bruslích kolem přehrady a při tom tlačí kočárky. Jako kdyby nevěděly o všech těch úrazech, zlomených rukou a nohou, kilometrech odřené kůže a tak dál. A klidně riskují nejen sebe, ale hlavně malé dítě v kočárku. Při nemožnosti rychle zastavit a množství pobíhajících dětí, procházejících se lidí s pivem v kelímku nebo třeba i jen toulajících se psů...

Nakonec jsem objel celou přehradu a zakotvil u stánku se svijanským pivem, chlazenou kofolou a celkem dobře vypadajícími klobáskami na grilu, u Bižutérky. Dřevěné stoly s lavicemi byly více méně plné až na jeden. U něj seděla tak třicetiletá brunetka se štíhlým opáleným tělem ve žlutých bikinách, které příjemně ladily s medovou barvou pokožky. Dlouhé vlasy měla stažené do volného copu, přehozeného přes levé rameno a kryjícího tak částečně levé ňadro. Příjemný mírně protáhlý obličej zdobily bílé zuby a klenuté oblouky pěstěného obočí. Hlavně ale úsměv. Úsměv a trochu nejistý pohled hnědých očí.

„Smím si přisednout?“ optal jsem se a kolo opřel o plot patřící k domu, který měla za zády.

„Jistě. Čekala jsem kamarádku, ale před chvilkou mi napsala zprávu, že nedorazí. Takže tady mám volno.“

Na potvrzení svých slov pozvedla pravou rukou kelímek piva a jediným plynulým pohybem do slova *volno* zahrnula celý stůl, lavice, přehradu i s jejími zátokami a všechny volné lavičky na břehu. Trochu jsem znejistěl, ale přesto si přisedl.

„A taky mám najednou spoustu volného času,“ dodala. „Máte taky čas?“

„Mám čas, žízeň, ale taky chuť se vykoupat. Byla jste ve vodě? Je teplá?“

„Řekla bych, že je spíš osvěžující než teplá.“ Zlehka se oklepala a upila z kelímku. Chvilku jsem otálel, ale pak se přece jenom zeptal:

„Myslíte, že byste mi mohla pohlídat kolo? Jen se smočím a za chvilku jsem zpátky.“

„Jasně, a nemusíte spěchat!“ odpověděla s milým úsměvem a dodala: „Já se odsud ani nehnu.“

V první chvíli mi voda připadala jako jehličky, které bodají do kůže rozpálené celodenním horkem. Jakmile si ale člověk zvykl, bylo to příjemné. Doplavat jsem k plovoucímu molu, ukotvenému uprostřed vodní plochy, vylezl nahoru a na pár minut se přidal k lelkující mládeži. Jakmile podvečerní slunce osušilo kapičky na mé kůži, skočil jsem zpátky do vody a vydal se ke břehu.

„Tak jste splnil svůj denní limit pohybu ve vodě?“ zeptala se brunetka a jezdila mi pohledem po těle.

Instinktivně jsem zatáhl břicho, co to šlo, a hledal vhodnou odpověď. „Ale já nechodím plavat každý den. Spíš naopak. Jak mi to volný čas dovolí.“

„To máte tolik práce, že se nemůžete jít vykoupat?“

„To snad ani ne, spíš se mi vždycky nechce,“ řekl jsem a posadil se naproti ní. Pohledem přes rameno ke stánku jsem zkontroloval délku fronty a pokračoval: „Copak vy sem chodíte pravidelně? Ještě nikdy jsem vás tu neviděl. Vás bych rozhodně nepřehlédl.“

Zdála se být polichocená a znova se mile usmála. „Já jsem tady letos asi podruhé, taky nemám moc času,“ odpověděla a vyprázdnila svůj kelímek piva.

„Ale opálená jste líp než Pamela z Pobřežní hlídky. A taky vám to víc sluší!“ dodal jsem.

„Děkuju. Ale vy jste taky celkem opálenej. Teda od pasu nahoru. Nohy máte dost do bíla, jestli to můžu takhle otevřeně říct. Nepracujete náhodou jako sběrač travních semen ve vysoký trávě?“

Její upřímnost a smysl pro humor mě pobavily. Chvilí jsme mlčeli a já nastavoval záda posledním hřejivým paprskům toho dne. Byl to najednou příjemný podvečer a mně se nechtělo ani pohnout, abych náhodou nezrušil ono kouzlo okamžiku.

„Tak co?“ řekla po chvíli a zvedla se. Tím pádem mi předvedla i své nohy, doposud schované pod stolem. A pohled to byl víc než lahodící oku. Slušelo jí to. Byla to krásná ženská a zdálo se, že mi bude dělat ještě alespoň chvíli společnost. Co víc si člověk může při letním vlahém pozdním odpoledni přát.

„Dáte si něco k pití? Vezmu vám to, když si jdu pro kofolu. Nebo jste se napil z přehradý?“

„Dám si pivo, když jsem jednou na kole a ne autem, ale já tam dojdu.“

„Jen klid,“ odmítla mě, „půjдете pro druhou rundu!“

Světla už moc nezbývalo, a my pořád ještě seděli na lavici u stánku a popíjeli. Já už třetí pivo, ona svou kofolu. Jak mi ale prozradila, s malým rumem. Naštěstí jsem měl v brašně u kola dost peněz, a tak jsme se mohli v placení pravidelně střídát. Jak říká s oblibou náš táta, nikdy nikam nechod' bez peněz. Nevíš, kdy je budeš potřebovat. A teď se to prokázalo. Dokonce jsem měl dost i na pivní klobásu z grilu. Pro oba.

Přestože jsme spolu seděli na jedné lavici, u jednoho stolu a povídali si víc než hodinu, doposud jsme se nepředstavili. Kupodivu nám to zřejmě ani jednomu příliš nevadilo. Alespoň doposud. Pokaždé, když jsem se k ní naklonil nebo jí vítr pro-

číslní vlasy, ucítil jsem mírnou vůni skořice. Jemnou a nevtrlivou vůni. Zřejmě díky šampónu, který používala.

„Nevím, jestli bych neměl vyrazit,“ řekl jsem ve chvíli, kdy foukl od vody chlad, a mně naskočila husí kůže.

„To už chcete ujet? Mně je taky zima, ale ještě se nechystám. Spíš si místo malého rumu dám velký! Nějak se mi dneska nechce domů a dobře se mi s tebou povídá,“ tykla mi poprvé.

„Promiňte, já se zapoměla,“ použila zase jeden z těch svých podmanivých úsměvů.

„To nic!“ řekl jsem a už už jsem se chtěl zeptat na její jméno a sám se představit, ale všiml jsem si, že má taky husinu po celém těle. Takže jsem to spolkl a vydal se ke kolu, přes které jsem měl přehozené tričko. Vzal jsem ho, obešel stůl na její stranu a přikryl jí ramena.

„Děkuju, mám vlastní,“ odmítla mě a podala mi triko zpátky. Když jsem si ho vzal a položil vedle sebe na lavici, pokračovala: „Ostatně se taky klepete. Ale jste hodný, díky.“

Pak sáhla do tašky položené vedle nohy stolu a vytáhla své vlastní triko a šortky. Nenuceně se oblékla, pravou rukou si sáhla za záda, poté do rukávu a nakonec vytáhla vrchní díl plavek. Pobaveně sledovala, jak ji pozoruji.

„Tohle nikdy nepochopím, jak to děláte,“ prohlásil jsem a taky si pro jistotu natáhl triko přes hlavu.

„To není nic k chápání, jen a jen holá praxe,“ zasmála se a natočila se celým tělem ke mně. Pod tričkem jí zřetelně vystupovaly zimou ztuhlé bradavky.

Aspoň jsem si myslel, že zimou. Dopila své pití a prohlásila: „Já normálně nepiju, jen mám dneska nějaký splín a povídavou.“

„Tři piva jsem taky nevypil, ani nepamatuju!“ Odpověděl jsem a zároveň se rozhodl: „Nicméně asi si ještě jedno dám. Nebo spíš kafe. Nechcete taky? Té kofoly už musíte mít plný žaludek.“

„Máte pravdu, vážně si budu muset odskočit, než budeme pokračovat.“

„A nebude se manžel zlobit, že jdete pozdě?“ napadlo mě najednou.

„Nebude, nebojte se!“ Podívala se mi do očí a pak se začala rozhlížet, kde jsou záchodky. „Opustil mě už před dávnými časy, jak praví klasik! A před měsícem i dosavadní přítel. Vlastně teď už taky minulý. Nebo jak říkají Američani: expřítel! Ha ha.“ Zasmála se.

Nicméně podle zřetelného smutku v hlase se dalo snadno poznat, že do smíchu jí rozhodně není.

„Dám si tedy taky kafe. Pro jednu bez rumu,“ dokončila a vstala, aby se vydala na toaletu, pokud se tak dají nazvat budky, rozestavené kolem přehrady.

Jakmile se vrátila, navázali jsme tam, kde jsme přestali.

„Vysvětlete mi, jak je možné, že vás opustil manžel?“ zeptal jsem se. „Takovou krásku a navíc milou. Vás by měl každý na rukách nosit. A ne se s vámi rozvádět! Neřkuli rozcházet! Nebo obráceně.“

„Chlapi jsou strašně žárliví, i přesto, že k tomu nemají žádný důvod. Dokonce žárlí, i když vám do očí tvrdí, že ne a že jim vůbec nic nevadí! Jsou divný, a vy nejspíš taky.“

„Teda vy jste ale pěkně napružená. Sice vůbec nevím, proč nás takhle šmahem všechny odsuzujete, ale i žárlivost většinou něco vyprovokuje.“

„Houby o tom víte.“

„To je pravda, tak mi o tom něco povyprávějte. Já mám čas a vám se třeba uleví, když se vypovídáte.“

„Jste snad psychiatr nebo co?“

„To vůbec ne, ale zajímá mě váš příběh. Já třeba žárlivý nejsem vůbec. Tedy skoro vůbec. Hlavně se člověk musí umět roz-

hodnout, jestli tomu druhému chce věřit a co je pro tu důvěru ochoten skousnout.“

„Tomu moc nerozumím. Nechcete mi to trochu vysvětlit?“ zeptala se a upřeně se mi zadívala do očí.

Chvilku bylo ticho, ale vůbec to nebylo trapné. Oběma nám bylo jasné, že si rovnáme myšlenky a zvažujeme, kam až můžeme zajít. Znali jsme se příliš krátce, ale něco nejasného mezi námi vznikalo. Normálně se člověk nesvěřuje někomu cizímu, ale v tomhle případě mi připadalo, a myslím, že jí nejspíš také, že právě tenhle stav nám dovoluje být otevřenější než jindy.

Ujala se slova jako první: „Víte co? Kupte k tomu kafi i něco, s čím si přijijeme na tykání, a já vám budu vyprávět, jak je to možné. Když tedy budete vyprávět něco zajímavého i vy mně. Třeba o té vaší žárlivosti a jak je možné, že ji tak zvládáte. Teda jestli...“ dodala s pochybovačným ušklíbnutím.

Došlo mi, že se opravdu potřebuje vypovídat a možná také nechce být pro jednu sama. Tak jsem souhlasil.

„Dobrá, ale to bych vám musel vyprávět věci dávno minulé. Respektive to, na co se celý život snažím zapomenout.“

„Takže jste přece jenom žárlil?“ optala se s vítězným tónem v hlase.

„Ale to ne. Jen abyste to pochopila, musel bych vzpomínat na vojnu a to je to, o čem normálně nemluvím a co se snažím vytěsnit ze vzpomínek.“

Nejprve mě sjela pohledem a pak se ušklíbala: „Jó, vojna, to věčný téma chlapů, když jsou pohromadě. Tedy těch dřív narozených.“

„Dobrá, ani nepípnu,“ prohlásil jsem uraženě a trochu nesrozumitelně. Pivo už začalo pomalu účinkovat a bylo to znát i na plynulosti mého projevu.

„Ne, tak jsem to nemyslela. Prosím vás, vyprávějte, už teď se těším.“ Taky si už trochu šlapala na jazyk a teatrálně sepjala ruce. Na tváři vyloudila smutný kukuč. Rozesmála mě, a tak jsem souhlasil, i když bylo už docela dost hodin. Koneckonců, kolo stejně budu muset tlačit, protože na cestu už neuvidím a tak klidně můžu jít za tmy. Červenou blikáčku mám a cestu lesem po neosvětlené silnici nějak zvládnou. Snad nebude velký provoz.

„Začnete ale vy, jinak sedám na bicykl a odjíždím! A navíc vás upozorňuju, že jsem toho už i spoustu zapomněl.“

II.

Omotala si kolem pasu ručník, aby jí nebylo chladno, a chvíli mlčela. Zřejmě uvažuje nad tím, co všechno mi může prozradit, napadlo mě.

„Bylo mi sedmnáct a kousek,“ začala se vzpomínáním, „a ve Bzí hrálo na taneční zábavě JSB. Řekly jsme si s holkama, že vyrazíme a bude nějaká sranda. Ze Železného Brodu to není nijak daleko, a tak jsme šly pěšky. Víte, kde je Bzí?“ obrátila se na mě s otázkou. Zřejmě asi proto, aby se přesvědčila, že poslouchám. Zbytečně. Byl jsem tak zvědavý, co se dozvím, že jsem zapomněl i na večerní chlad.

„Bylo nás asi pět, takže jsme se nebály ani v lese. V Těpeřích jsme si pak daly v sokolovně prvního panáčka, a tím pádem cesta byla v pohodě. Aspoň tam. Cestu domů už jsme v té době obvykle řešily podle vzniklé situace. Buď jsme každá jela s někým v autě, nebo jsme šly zase společně pěšky. Podle toho, co tam bylo zrovna za kluky.“

Zase na chvíli zmlkla, lokla si kafe a pak zvolna pokračovala s vyprávěním, jako by všechno znova prožívala. Nevědomky přešla do první osoby a přítomného času.

„Zatancuješ si se mnou?“ ozvalo se z řady kluků čekajících ve frontě na pivo u výčepu.

„Za malý pivo?“ zeptala jsem se.

„Klidně! Ale k tomu za pusu.“

U třetí písničky se konečně tempo zpomalilo a my se začali pomalu ploužit po parketu. Světlo úplně zhaslo a vlnící se páry osvětlovaly jen bílé paprsky odrážející se od obrovské koule, zavěšené u stropu. Byla celá tvořená malými zrcátky a pomalu se otáčela. Stroboskopický efekt byl odrazem od otáčejících se zrcadel ještě znásobený, a když se střídalo s fialovým světlem, intimní atmosféra byla jasně daná. Navíc fialové světlo umí to kouzlo, že zpod bílé halenky krásně vytáhne krajkovou podprsenku. Tomu pak nedokáže odolát žádný chlap! Taky jsem už po pár taktech ucítila jeho ruce, které se z mých zad posunuly až na můj zadek. Na chvíli se palce zaklesly za poutka na opasek, ale pak sjely až pod půlky. Nevadilo mi to. Spíš naopak. Byl to hezkej kluk a uměl tancovat. Co by holka v tom věku mohla chtít víc. Navíc jsem v té době ještě byla panna, a tak mě každý takový dotek doslova vzrušoval. A vynášel až někam do nebes. Ten večer byl strašně krátký a mně připadalo, že ráno přišlo strašně brzy.

„Dovezu tě domů!“ navrhnul mi, a já to přijala strašně ráda.

„Já tady ale nejsem sama,“ vzpomněla jsem si na holky, „a nemůžu kámoškám ujet.“

Vůbec se mi nechtělo, ale nakonec jsem to vyslovila: „Nemohly by jet s námi? Ať nemusej šlapat pěšky.“

„Tak je svezeme, ale za další pusu,“ souhlasil. „Jednu teď a jednu potom, až je rozvezeme.“

Jen jsem v šeru auta souhlasně pokývla, a už jsem cítila, jak se ke mně naklání. „Tak já skočím pro holky. Neujeďeš nám?“

Tak takhle nějak jsme se seznámili s mým budoucím mužem. Pak jsme spolu začali normálně chodit,“ pronesla má společnice, aniž se uzarděla a bez sebemenšího náznaku studu se ladně protáhla.

III.

Podle mých hodiněk bylo něco málo přes deset večer. Stánkaři začali zavírat a lavičky se postupně vyprazdňovaly. Jen měsíc s hvězdami svítil na jinak čisté obloze pořád stejně. Dokonce se zdálo, že doposud ani příliš neukrojl ze své každovečerní cesty. Jako by nám chtěl svým loudáním poskytnout víc času pro naše seznámení, napadlo mě...

Snad proto jsem se rozhoupal a konečně natáhl ke své společnici ruku se slovy:

„Já jsem Karel, Karel Macháček.“

„Já Alice.“ Odpověděla a předklonila se k polibku. Jakmile jsme oddálili rty, dodala dvojsmyslně:

„A to zatím stačí.“

Odmlčela se na chvíli. Přejela pohledem okolí a pokračovala: „Tak asi budeme s tím mluvením končit,“ řekla v rozporu s mým rozpoložením Alice, o které jsem teď už konečně věděl nejen, jak se jmenuje, ale i to, že je jí šestatřicet let a má osmnáctiletou dceru Lenku. To jaksí mimochodem vyplynulo z hovoru, když člověk pozorně poslouchal. Byl to zvláštní večer a povídání stejně tak. Vědět o někom spoustu intimností a neznat do poslední chvíle jeho jméno... Ale mělo to své kouzlo.

„Stejně jsem toho na sebe dneska řekla víc než dost. A tebe jsem vlastně vůbec nepustila ke slovu. Promiň!“ omluvila se pokorně se sklopenými víčky a lišácky se usmála.

„To vůbec nevdí, já stejně neumím vyprávět.“

„Nevěřím,“ oponovala mi „ale o tom se přesvědčíme příště. Tedy... jestli se ještě uvidíme. Tedy... jestli mě chceš ještě vidět.“

Možná se mi to zdálo, ale připadalo mi, že by ji odmítnutí zklamalo. Neodmítl jsem, a navíc jsem se i upřímně těšil.

„Kdy a kde? Já můžu zase až navečer. Ještě mě čeká natírání druhé půlky střechy.“

IV.

Podruhé jsme se s Alicí sešli za víc jak týden. Na koupání to tentokrát nebylo, takže na mne čekala v hospodě.

Steak Pub u Medvěda ve Vysoké ulici je sotva čtvrt hodiny cesty od přehrady a dispozice stolů jsou ideální pro klidné povídání. Tentokrát měla na sobě přiléhavé tričko s anglickým nápisem přes prsa a džíny. A opět jí to strašně slušelo.

„Jsem tady sotva pět minut,“ odpověděla na mou otázku, jestli nečeká moc dlouho. „Ještě mi ani nedonesli mou oblíbenou kofolu!“

„S rumem?“

„Ne ne, čistou. Dneska jsem tady autem. A nemysli si, já opravdu moc nepiju. Posledně to bylo výjimečně. Asi jsem měla nějaký splín. Dneska budeš o sobě vyprávět ty?“

„Uvidíme. Nejdříve mi ale dopověz, proč tě opustil přítel a před ním manžel,“ zeptal jsem se a očima přivolal číšnici. Přišourala se, mladá, těžce nad věcí a s výrazem – co zase chcete? Se sklenicí žluté limonády na stříbřitém podnose se zeptala:

„Co to bude? Taký kofolu?“

„Já už nevím, kde jsem minule skončila,“ začala Alice s vyprávěním, „ale měsíc po mých osmnáctinách, se mi narodila malá Lenička.“

„To ten kamarád ze zábavy?“ zeptal jsem se. „Myslím, že jsi mi pak prozradila, že se postupně změnil v přítele a pak manžela...“

„Tenkrát ještě kamarád, po půl roce už manžel. Nikdy jsem nebyla tak šťastná jako tehdy,“ posteskla si. „Aspoň se mi to tenkrát zdálo. Měla jsem manžela, mimochodem, jmenoval se Honza, miminko, měli jsme kde bydlet, prostě všechno bylo neuvěřitelně fajn.“

Zamyšleně se napila, pohledem zabloudila nad mou hlavou někam na druhou stranu místnosti a zvolna se hotovila pokračovat. Kdybych byl básníkem, mohl bych říct, že měla pohled zastřený vzpomínkami.

„Byt jsme dostali od našich a oni se přestěhovali do jiného, v Turnově. Dokonce jsem díky manželovi zvládla odmaturovat na Sklandě v Brodě, a to i s hlídáním malé a celým tím kolotočem okolo. Fakt byl skvělej. Pomáhal mi úplně se vším. Někteří chlapi se třeba štítí děti přebalovat, ale on ne. Bral malou ven, abych se mohla učit, anebo abych se mohla vyspat, když jsem třeba byla ospalá po nočním kojení...“

„Nenudím tě?“ zeptala se najednou. Reagovala tak na to, že jsem chvilku bloudil očima po místnosti.

„Ne ne, nenudíš!“ ujišťoval jsem ji, ale nit jejího vyprávění už byla přetržena.

„Teď zase budeš vyprávět ty, aspoň chvíli. Jsi na řadě, a navíc jsi mi to slíbil.“

V.

Ještě sedm set dvacet devět dní a nocí, Bože dej, abych to vydržel. Přesně tahle věta mě napadla ve chvíli, kdy jsem se poprvé vyhoupl na bidlo, nasoukal do spacáku a zavřel oči. Ačkoliv jsem nikdy nevěřil v Boha a výchovou i přesvědčením jsem ateista, přesto jsem ho snad poprvé v životě požádal o pomoc. Vklouzlo mi to na mysl tak nějak samovolně, a kdyby se mě na to někdo zeptal, rozhodně bych tuhle žádost o spolupráci popřel. Nicméně to, že člověk ani vzdáleně netuší, co ho čeká, je silně deprimující.

Ale nebyl jsem sám. Kolem mě a pode mnou bylo dalších skoro třicet bažantů a jen na pěti samostatných postelích u oken byli staří mazáci – instruktoři a jeden suprák. Znova jsem otevřel oči a rozhlédl se okolo sebe.

Malé poplachové světlo nade dveřmi spoře osvětlovalo čerstvě ostříhané hlavy vykukující ze zelených vojenských spacích pytlů. Zdaleka jsem nebyl jediný, kdo nemohl usnout. Jakmile si mé oči přivykly na šero, setkal se můj pohled s jiným pohledem. Jeho majitel stejně jako já obhlížel místnost, která se nám na nejbližší půlrok měla stát domovem, a nejspíš se také jako já snažil uhodnout, co nás čeká. Teprve čas měl ukázat, zda se z nás později stanou kamarádi. Jak se zdálo, ještě nespál skoro nikdo. Vrtění, převalování, vrzání kovových postelí s drátěnkami a tichý hovor těch, kteří se už aspoň trochu znali...

Na druhou stranu, pokračoval jsem v úvahách, když to zvládli ostatní, snad to vydržím taky. Jen kdybych aspoň trochu věděl, co mě čeká. Důležité bude nijak nevyčínvat a přežít zítřek. Vydržet den po dni, noc po noci, a nakonec snad všechno dobře dopadne a já se vrátím domů. Domů. Slovo, které na-

jednou získalo úplně jiný obsah. Snad poprvé v životě jsem nevěděl, kdy se tam vrátím. Bude to opravdu až za ony dva roky? Nebo dřív, na dovolenou, kterou prý si ale člověk musí vysloužit? A co má známost? Vydrží? Známe se opravdu natolik dobře, aby se vůbec nějaké holce chtělo čekat dlouhé dva roky? Všechny tyhle otázky se mi neustále honily hlavou, jedna za druhou a pořád dokola.

„Jebem vám boha, držte zobáky,“ ozvalo se z postele pod oknem slovensky. Hlasem, který nepřipouštěl diskusi. Hluboký silný hlas rázem ukončil veškerý šepot, a dokonce se zdálo, že zmrazil i pohyb. Nastalé ticho prozrazovalo, že majitel onoho hlasu bude mít dostatečnou autoritu, i když je v posteli a pyžamu. A navíc, jak se ukázalo, prožité první hodiny, umocněné stresem z neznámého, vyčerpaly všechny, takže postupně usnuli. Poslední myšlenka, která mně proplula myslí, byla pozitivní. Aspoň že mám nové kanady, a nemusím se tak bát, že si zničím nohy ve starých křápech po někom cizím. Bohužel už hned další den se mělo ukázat, jak je taková myšlenka scestná.

Kdo chce do kasáren v Martině, musí vystoupit z vlaku ve Vrútkách, což jsem ovšem nevěděl. Takže kvůli poněkud opožděnému příchodu do kasáren jsem se dostal na barák až jako jeden z posledních a mé věci připravené kýmsi na posteli se staly zřejmě vítaným zdrojem pro doplnění vlastní výstroje někoho jiného. Takže mi kromě další výbavy, o které jsem zatím neměl ani potuchy, chyběly i boty. Ony slavné kanady. Tudíž mi nezbylo, než jít za výkonným praporčíkem a nafasovat si jiné.

Nové! Paráda.

„Budícéééé!!!“ Příšerný řev dozorčího roty, podpořený hvízdáním na píšťalku, nás druhý den ráno vytrhl z milosrdného spánku. Bouchání dveří a dupání všude kolem tu příšernost ještě umocňovalo.

„Padám z těch bidel!“ nenechal se zahanbit nám už známý hlas, „a nástup na rozcvičku!!!“ „Peter, zoberieš si ích dneska na starost, hej?“ obrátil se na svobodníka, který měl postel vedle něho. Pak se převrátil na druhý bok a znovu klidně usnul. Nebo se tak alespoň tvářil.

Všichni ostatní už naopak byli v horečném spěchu, jak se snažili rychle slézt z postelí, vysvléct pyžamo a natáhnout si modré vojenské tepláky. Vypadalo by to až směšně, kdyby se měl člověk čas zastavit a pokochat se pohledem na figurky v modrém, které se snažily navzájem si nepřekážet, rychle se obout do kecek a doběhnout na plac přede dveřmi. Tam už se začínali objevovat i ostatní povolanci, z jiných rot a čet. Holé hlavy vypadaly všechny stejně a uniformita společného oblečení úspěšně dokončovala pokus o ubití jakékoliv individuality. Do toho všeho neutuchající řvaní mazáků „Padám, zobáci,“ a pískání jednotlivých dozorčích rot. Dokonalý chaos. Tak tohle chvíli potrvá, než se to naučíme, napadlo mě, zatímco jsem sledoval, jak se jeden z „modrých“ rozplácl jak široký tak dlouhý přímo před vchodem. Chudák si nestihl zavázat tkaničky u kecek a někdo mu jednu přišlápl. Nicméně za vyřváváného „makej, máš čas se tady válet?!“ vyskočil a zmizel mezi ostatními.

Buzerák. Obrovská asfaltová plocha a na ní různě poházené modré skupinky. Kliky, žabáci, kačeři, poklus okolo...

Stěží jsem popadal dech, ale přeci jenom jsem ještě dokázal držet krok s ostatními. To někteří na tom byli podstatně hůř. Jak se ukazovalo, jízda na kole, občasné hraní tenisu nebo plavání, to všechno přispělo k tomu, že člověk měl alespoň nějakou fyzickou.

Konečně jsme se zastavili a já doufal, že se aspoň trochu vydýcháme. Omyl. Nejdříve žabáky, naštěstí přes kratší stranu asfaltové plochy, a zpátky kačáky. Vydýchat! A teď kliky. Třicet. To je rozkaz. Dvacet jich zvládnou bez problémů a pak se

uvidí. Vidělo se. Naštěstí se někdo za mnou zhroutil na břicho a už se nehýbal, a tak se pozornost svobodníka soustředila na něho. Takže jsem mohl těch posledních pár vynechat a trochu si odfrknout.

„Poklusem na barák, fofrem se umejt, ustlat postele a nástup na snídani!“

Rozkaz, který jsme vyslechli, ukončil ranní prověrku našich fyzických sil. Naštěstí. Víc bych už nezvládl.

VI.

„Čo je toto? To je pochod?“ Hlas našeho supráka, četaře Šakaly, jsem poznal, i když přicházel odkudsi zezadu a musel jsem otočit hlavu, abych mu viděl do očí.

„Já ťa naučím pochodovať. Dajte sem volakto stoličku! Chýtro!“ Křikl neadresně do prostoru, a přesto si za slabou minutu už pohodlně sedal. Ostatně už víceméně všichni různě posedávali po trávě okolo nebo stáli a kouřili a jen já pořád donekonečna pochodoval. Dodnes nevím, co se mu na mém pochodu nelíbilo, ale jedno bylo jisté. Buď já, nebo on. Aniž bychom se spolu byť jen jednou střetli, za těch několik málo dní, co jsme na jedné cimře a rotě, vzniklo mezi námi jakési napětí. Dost dobře jsem nechápal proč, ale zřejmě si mě vybral, aby mě zničil.

Tricet kroků dopředu, čelem vzad, tricet kroků zpátky, čelem vzad, tricet kroků.....

Pořád a pořád dál. Znova a znova. Za dvě hodiny už jsem toho měl víc než dost, a hlavně jsem si připadal jako blbec.

„Kolena vyšie, rovno nohu, viac dupať!“ zařval Šakala a vstal. Zapálil si cigaretu a pomalu se ke mně blížil. „Zastavit stát!“ „Čo si myslíš, zobák? Že ma ojebeš?“